

23.09. 24 31 група

Основи агрономії

Урок 3-4 Ґрунти їх утворення.

Ґрунт — це верхній пухкий родючий шар земної поверхні, де ростуть рослини та живуть деякі організми. Ґрунти утворюються з гірських порід, які під дією тепла і холоду, води і вітру поступово подрібнюються та розпушуються. Гірські породи руйнуються, поки не перетруться на пісок і глину.

Ґрунт — це природне утворення, що складається з генетично пов'язаних ґрунтових горизонтів, які формуються внаслідок перетворення поверхневих шарів літосфери під впливом води, повітря і живих організмів. Ґрунт володіє родючістю, тобто здатністю забезпечувати рослини водою та поживними речовинами.

Ґрунт складається з твердої, рідкої, газової та живої фаз. *Тверда фаза ґрунту* — це його основа, яка формується в процесі ґрунтоутворення з материнської твердої породи, значною мірою зберігає її склад та властивості. *Рідка фаза ґрунту* (ґрунтовий розчин) — це вода в ґрунті з розчиненими мінеральними й органічними сполуками. Рідка фаза є основним фактором диференціації ґрунтового профілю, оскільки саме з вертикальними та горизонтальними водними потоками відбувається пересування по ґрунтовій товщі продуктів локального педогенезу (у вигляді суспензій та істинних чи колоїдних розчинів). *Газова фаза ґрунту* — це ґрунтове повітря, яке заповнює вільні від води пори. Чим вологіший ґрунт, тим він менш аерований. *Жива фаза ґрунту* — це сукупність організмів, які населяють ґрунт і беруть безпосередню участь у ґрунтоутворенні. Завдяки тісному взаємозв'язку між фазами ґрунт функціонує як єдина система. Співвідношення між об'ємами та масами твердої, рідкої та газоподібної фаз визначає умови прояву ґрунтової родючості, залежить від ґрунтових і кліматичних умов, а також від характеру рослинного покриву. Досить впливовим є також антропогенний фактор.

Фізико-механічні властивості ґрунту — зв'язність, пластичність, набухання, усадка — мають значення під час механічного обробітку, бо від них залежить опір ґрунту знаряддям обробітку.

Зв'язність — здатність ґрунту протистояти механічним діям. Вона залежить від сили зчеплення часток ґрунту. *Пластичність* — здатність ґрунту у вологому стані змінювати і зберігати форму. Найбільш висока пластичність притаманна глинистим ґрунтам, менш пластичні піщані ґрунти. *Липкість* — прилипання ґрунту до знарядь обробітку.

[Ґрунти, їх утворення та класифікація](#)

https://www.youtube.com/watch?v=_ldShp1NiRI